

سازماندهی مواد ۴: با تاکید بر رده بندی کتابخانه کنگره آمریکا

(رشته کتابداری)

دکتر زهیر حیاتی طاهره جوکار نیلوفر برهمند

بسم الله الرحمن الرحيم

پیشگفتار ناشر

کتاب‌های دانشگاه پیام نور حسب مورد و با توجه به شرایط مختلف یک درس در یک یا چند رشته دانشگاهی، به صورت کتاب درسی، متن آزمایشگاهی، فرادرسی، و کمک درسی چاپ می‌شوند.

کتاب درسی ثمره کوشش‌های علمی صاحب اثر است که براساس نیازهای درسی دانشجویان و سرفصل‌های مصوب تهیه و پس از داوری علمی، طراحی آموزشی، و ویرایش علمی در گروه‌های علمی و آموزشی، به چاپ می‌رسد. پس از چاپ ویرایش اول اثر، با نظرخواهی‌ها و داوری علمی مجدد و با دریافت نظرهای اصلاحی و متناسب با پیشرفت علوم و فناوری، صاحب اثر در کتاب تجدیدنظر می‌کند و ویرایش جدید کتاب با اعمال ویرایش زبانی و صوری جدید چاپ می‌شود.

متن آزمایشگاهی (م) راهنمایی است که دانشجویان با استفاده از آن و کمک استاد، کارهای عملی و آزمایشگاهی را انجام می‌دهند.

کتاب‌های فرادرسی (ف) و **کمک درسی** (ک) به منظور غنی‌تر کردن منابع درسی دانشگاهی تهیه و بر روی لوح فشرده تکثیر می‌شوند و یا در وبگاه دانشگاه قرار می‌گیرند.

مدیریت تولید محتوا و تجهیزات آموزشی

فهرست

هفت	پیشگفتار نویسندگان
۱	فصل ۱ تاریخچه رده بندی
۲۹	فصل ۲ مفهوم رده بندی
۴۱	فصل ۳ انواع رده بندی ها: نظام ها و ساختارها
۵۵	فصل ۴ انواع طرح های رده بندی
۸۷	فصل ۵ ساختار رده بندی کتابخانه کنگره و ساخت شماره بازیابی
۱۱۱	فصل ۶ جدول های رده بندی کتابخانه کنگره
۱۳۹	فصل ۷ تاریخ: رده های D, E, F
۱۶۵	فصل ۸ گسترش رده بندی تاریخ ایران: DSR
۱۷۵	فصل ۹ علوم اجتماعی: رده H
۱۹۳	فصل ۱۰ زبان و ادبیات: رده P
۲۲۵	فصل ۱۱ گسترش های زبان و ادبیات
۲۲۷	زبان ها و ادبیات ایرانی: رده PIR
۲۴۸	PJA زبان و ادبیات عرب
۲۵۳	PG ادبیات روسیه
۲۵۶	PQ ادبیات فرانسه
۲۶۱	فصل ۱۲ فلسفه، روانشناسی و ادیان: رده B
۲۸۷	گسترش فلسفه اسلام: رده BBR
۲۹۵	فصل ۱۳ گسترش اسلام: رده BP
۲۹۶	تقسیم بندی علوم در اسلام
۳۰۶	گسترش اسلام BP
۳۱۱	فصل ۱۴ کتابشناسی، علوم کتابداری و منابع اطلاعاتی: رده Z
۳۲۷	فصل ۱۵ سایر رده ها
۳۲۸	۱. آثار عمومی: رده A
۳۳۵	۲. جغرافیا، انسان شناسی، ورزش ها و بازی ها: رده G
۳۴۴	۳. حقوق: رده K

۳۵۴	۴. آموزش و پرورش: رده L
۳۶۲	گسترش مراکز آموزشی ایران: LGR
۳۷۰	۵. هنرهای زیبا: رده N
۳۷۵	۶. علوم: رده Q
۳۸۳	پیوست‌ها
۳۸۳	پیوست ۱: جدول مناطق و کشورها جغرافیایی در یک ردیف الفبایی
۳۸۷	پیوست ۲: پاسخ‌نامه آزمون‌های چند گزینه‌ای
۳۸۹	پیوست ۳: پاسخ‌نامه تمرین‌های فصول مختلف به ترتیب رده
۳۹۳	منابع و مآخذ

پیشگفتار نویسندگان

بحث رده‌بندی هنوز یکی از مواد مهم در برنامه‌های آموزشی دوره کارشناسی علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی است. علی‌رغم پیشرفت‌های مهمی که در زمینه‌های فناوری‌های اطلاعاتی صورت گرفته و امکانات بی‌مانند را در اختیار کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی قرار داده است هنوز نیاز به کار فهرست‌نویسی و رده‌بندی و آموزش آنها احساس می‌شود. آموزش دروس مختلف فهرست‌نویسی و رده‌بندی به خصوص رده‌بندی علاوه بر آموزش موارد فنی و کاربردی مستلزم ارائه نظریه‌ها و مباحث بنیادین آن می‌باشد. کتاب حاضر که به‌عنوان یک کتاب درسی برای این سطح از آموزش‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی تهیه شده است، حاوی هر دو ویژگی می‌باشد. تاکید کتاب علاوه بر مباحث اساسی بر رده‌بندی کتابخانه کنگره امریکا می‌باشد که مورد توجه انواع کتابخانه‌ها در سراسر جهان می‌باشد. این رده‌بندی دارای ویژگی‌های ممتاز و منحصر به فردی است که کتاب حاضر آن‌ها را گام‌به‌گام به خوانندگان عرضه می‌دارد. آموزش این رده‌بندی از رده‌های مهم و پر استفاده آغاز می‌شود و به رده‌هایی که مورد استفاده کمتری دارند، ختم می‌گردد. آموزش هر رده با مثال‌های کافی و واقعی که نشان‌دهنده شیوه استفاده از آن رده می‌باشد، همراه است و در پایان نیز تمرین‌هایی به‌عنوان تکالیف کلاسی ارائه شده است. هدف نویسندگان تهیه کتابی بوده است که رده‌بندی مذکور را به صورت کامل به دانشجویان آموزش دهد. علاوه بر آموزش رده‌بندی کتابخانه کنگره

دانشجویان با سایر رده‌بندی‌های مهم مانند رده‌بندی کتابخانه پزشکی امریکا، رده‌بندی گسترش‌پذیر کاتر و غیره آشنا می‌شوند.

دانشجویان دوره کارشناسی کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه پیام‌نور هدف و مخاطب این کتاب هستند. نویسندگان انتظار آن را دارند که هر گونه کمی و کاستی که در کتاب مشاهده می‌شود توسط اساتید و دانشجویان به آن‌ها انتقال یابد تا در ویرایش‌های بعدی لحاظ شود. در انتها از دانشگاه پیام نور که امکان انتشار این کتاب را فراهم آورده است، تشکر می‌شود.

دکتر زهیر حیاتی

نیلوفر برهمند

طاهره جوکار

فصل اول

تاریخچه رده‌بندی

مقدمه

فصل حاضر به بررسی تاریخچه رده‌بندی از رده‌بندی‌های نخستین تا قرون وسطی و رده‌بندی‌های مدرن می‌پردازد. هم چنین در این فصل، رده‌بندی ده‌دهی دیویی به‌عنوان نقطه عطفی در میان رده‌بندی‌های نوین کتابخانه‌ای تحت بررسی قرار می‌گیرد. از میان رده‌بندی‌های نوین به رده‌بندی‌های گسترش‌پذیر، ده‌دهی جهانی، کتابخانه کنگره، موضوعی، کتاب‌شناختی و چهریزه‌ای پرداخته می‌شود.

هدف مرحله‌ای

دانشجویان می‌توانند با مطالعه این فصل با تاریخچه و شکل‌گیری رده‌بندی‌ها از رده‌بندی‌های نخستین تا رده‌بندی‌های نوین آشنا شوند و اصول و فلسفه زیر بنایی هر کدام از این رده‌بندی‌ها را بیاموزند.

اهداف رفتاری

- پس از مطالعه این فصل انتظار می‌رود دانشجویان قادر باشد:
- با سیر تاریخی رده‌بندی‌های کتابخانه‌ای آشنا شوند.
 - تاریخچه و نحوه شکل‌گیری رده‌بندی‌های نخستین را بیان کنند.
 - مهم‌ترین رده‌بندی‌های نخستین را برشمرند.
 - با رده‌بندی‌های قرون وسطی آشنا باشند.

- چگونگی شکل‌گیری و توسعه رده‌بندی‌های نوین را توضیح دهند.
- مهم‌ترین رده‌بندی‌های نوین را نام ببرند.
- چگونگی شکل‌گیری و اصول زیربنایی رده‌بندی‌های نوین را شرح دهند.

تاریخچه رده‌بندی

تاریخچه رده‌بندی، بیان تمام تلاش‌هایی است که بشر برای سازمان‌دهی افکارش انجام داده است. در حقیقت، از زمانی که بشر تلاش کرد قسمت‌های مختلف جهان اطرافش را شناسایی و درک کند، به صورت خودآگاه و ناخودآگاه در حال شکل‌دهی به نوعی نظام "رده‌بندی" بوده است. از زمان انسان‌های اولیه تاکنون، بشر هزاران نظام رده‌بندی مکتوب یا غیرمکتوب را برای مقاصد مختلف ایجاد کرده است.

از آنچه گفته شد می‌توان چنین نتیجه گرفت که نظام‌های رده‌بندی کنونی یک شبه متولد نشده‌اند و حضور آن‌ها حاصل تحول تدریجی اقداماتی است که انسان‌ها در جهت سازمان‌دهی افکار و اشیاء انجام داده‌اند. نظام‌های رده‌بندی کتابخانه‌ای نیز از این قاعده مستثنی نیستند. ریچاردسون^۱ در کتاب "رده‌بندی" خود کامل‌ترین فهرست رده‌بندی‌های ایجاد شده از آغاز تاکنون را ارائه داده است. بنابه گزارش او، از زمان کتاب جمهوری افلاطون^۲ (۴۲۸-۳۴۷ ق.م.) تا رده‌بندی‌های قرن ۱۹ میلادی، بیش از ۱۶۱ رده‌بندی نظری وجود داشته است. این نظام‌ها برای رسم نقشه‌هایی از جهان طراحی شده‌اند و استفاده عملی برای کتابخانه‌ها ندارند (Maltby, 1978, 109). بدیهی است که برای دانشجویان کتابداری نیز ضرورتی ندارد با کلیه این نظام‌ها آشنا شوند. اما برای این که دانشجویان درک صحیحی از وضعیت کنونی رده‌بندی‌های کتابخانه‌ای داشته باشند، آشنایی با تاریخچه نظام‌هایی که بیشترین ارتباط را با کتابداری دارند خالی از فایده نخواهد بود.

رده‌بندی‌های نخستین

اگر چه ممکن است شواهد مکتوبی از رده‌بندی‌های مورد استفاده در اولین کتابخانه‌های بشری وجود نداشته باشد، اما بدیهی است که نیاز به بازایی مواد موجود در کتابخانه‌ها، پیشینیان را مجبور به استفاده از نوعی نظام رده‌بندی می‌کرده است.

اولین مدرک استفاده از نوعی نظام رده‌بندی مربوط به کتابخانه آشور بانی‌پال^۱ است. در این کتابخانه مجموعه الواح گلی در اتاق‌های متعددی نگهداری می‌شد و نوعی نظم موضوعی بر حسب اتاق‌ها متداول بود. برای مثال، یک اتاق به موضوع تاریخ و حکومت و دیگری به افسانه‌ها و اساطیر اختصاص یافته بود. الواح گلین در ظروف بزرگ سفالین جای می‌گرفت و این ظروف در قفسه‌های متعدد چیده می‌شد. علائم شناسایی حک شده بر روی هر ظرف سفالی، قفسه و اتاق مربوط را مشخص می‌کرد و در روی دیوارهای داخلی هر کدام از اتاق‌ها سیاهه‌ای از الواح آن اتاق قرار داشت (تامپسون، ۱۳۶۶، ۱۳۰).

اطلاعات چندانی از این که رومیان و یونانیان باستان چگونه کتابخانه‌های خود را رده‌بندی می‌کردند در دسترس نیست. با این حال، با اطمینان می‌توان گفت قومی که دانشمندی چون ارسطو را در میان خود پرورش داده است حتماً از نوعی نظام رده‌بندی استفاده می‌کرده است. این مسئله در مورد رومیان مقتدر نیز صادق است. استاربو^۲ بر این باور است که ارسطو اولین کسی است که مجموعه‌ای از کتاب‌ها را جمع‌آوری کرد و روش تنظیم کتاب‌های کتابخانه را به شاهان مصر آموخت. این ادعا حاکی از آن است که ارسطو نخستین فردی است که نوعی نظام مشخص را برای تنظیم کتاب‌ها به کار برد (Maltby, 1978, 110). با این حال، اولین نظام رده‌بندی مضبوط در تاریخ و نخستین فهرست واقعی توسط کالیماخوس^۳، کتابدار کتابخانه اسکندریه، طراحی شده است (۲۶۰-۲۴۰ ق.م.). کالیماخوس فهرستی رده‌ای تهیه کرد که در صد و بیست رده تنظیم شده بود. این نظام رده‌بندی مفقود شده است، اما نوریس^۴ طرح کلی تقسیمات اصلی فهرست را به شرح زیر ارائه می‌دهد:

1. Assur-ban-i-pal

2. Starbo

3. Callimachus

4. Norris

۱- آثار حماسی	۵- آثار تاریخی
۲- آثار نمایشی (نمایشنامه‌ها)	۶- آثار مربوط به فن خطابه
۳- آثار حقوقی	۷- آثار مربوط به معانی بیان
۴- آثار فلسفی	۸- آثار متفرقه

نوریس بر این باور است که تقسیمات فوق خود دارای تقسیمات فرعی دیگری بوده است و تحت هر تقسیم فرعی، شناسه‌ها بر حسب نام نویسندگان و یا به ترتیب زمانی مرتب می‌شده‌اند. به نظر می‌رسد که کالیماخوس در هر شناسه از فهرست خود، عنوان اثر، نخستین سطر متن، شرحی کوتاه از زندگی نویسنده و در بعضی موارد، تحلیلی کوتاه از خود اثر را وارد می‌کرده است. به این ترتیب، در سال ۲۴۰ ق.م. فهرستی تهیه شد که ویژگی‌های یک فهرست رده‌ای، یک کتاب‌شناسی و یک سرگذشت‌نامه را دارا بود (تامپسون، ۱۳۶۶، ۱۳۱).

فهرستی که ریچاردسون از رده‌های نظام کالیماخوس ارائه می‌دهد با فهرست نوریس تفاوت دارد. وی شش رده‌کلی را برای نظام کالیماخوس بر می‌شمرد (Sengupta and Ohdedar, 1977, 210). این رده‌ها عبارت‌اند از:

۱- شعر	۴- مورخان
۲- قانون‌گذاران	۵- سخنوران
۳- فلاسفه	۶- نویسندگان متفرقه

این مسئله که نظام کالیماخوس از چند رده تشکیل شده بود و نام رده‌های آنچه بود چندان مهم نیست. نکته بسیار مهم آن است که این نظام نوعی رویکرد موضوعی را برای رده‌بندی کتاب‌ها به کار گرفت و کتابخانه اسکندریه نیز بر حسب موضوع رده‌بندی شده بود.

قرون وسطی

دانش ما درباره رده‌بندی‌های کتابخانه‌ای که بعد از دوران کالیماخوس تا قرون وسطی به کار گرفته می‌شد اندک است. در قرون وسطی، کتابخانه‌ها معمولاً از نوع کتابخانه‌های رهبانی^۱ بودند. مجموعه این کتابخانه‌ها کوچک و بالغ بر چند صد نسخه خطی بود. با

این حال، این اصل که مجموعه کتاب‌ها باید بر اساس موضوع منظم شوند، در قرون وسطی نیز مورد توجه بوده است. جانسون^۱ در این رابطه می‌گوید: چنانچه مجموعه یک کتابخانه قرون وسطایی ایجاد می‌کرد، معمولاً کتاب‌ها بر اساس موضوع و در بعضی موارد نیز بر حسب قطع و یا شماره ثبت رده‌بندی می‌شدند. معمولاً کتب مذهبی جدا از سایر کتب، آثار لاتین جدا از سایر زبان‌ها و متون درسی جدا از رساله‌های پیشرفته‌تر رده‌بندی می‌شدند. آثار مذهبی ممکن بود به چندین بخش تقسیم شوند: کتب مقدس، تفاسیر، کتاب‌شناسی‌ها و کتب دعا. آثار غیرمذهبی نیز ممکن بود بر طبق برنامه‌های آموزشی متداول در قرون وسطی یعنی تریویوم^۲ (مواد سه گانه) و یا کوادریویوم^۳ (مواد چهارگانه) تنظیم شوند. (برنامه اول شامل دستور زبان، منطق و بلاغت و برنامه دوم شامل حساب، هندسه، موسیقی و نجوم بود). مثلاً مجموعه کتابخانه دانشگاه سوربون در اواخر قرن سیزدهم بر حسب تقسیمات موضوعی برنامه‌های مذکور به علاوه الهیات، طب و حقوق تنظیم شده بود (تامپسون، ۱۳۶۶، ۱۳۳).

از نمونه‌های دیگر استفاده از نوعی نظام رده‌بندی در قرون وسطی می‌توان به رهبانگاه سیون^۴ در آیزل ورث^۵ انگلستان اشاره کرد. این نظام چهارده رده فرعی داشت که هر رده آن با حروف بزرگ نشان داده می‌شدند (Sengupta and Ohdedar, 1977, 211). در زیر فهرست مطالب آن آمده است:

A	دستور زبان و ادبیات کلاسیک یونان و روم	L	واژه نامه‌ها
B	پزشکی و ستاره‌شناسی	M	زندگی قدیسان
C	فلسفه	N	پدران
D	تفسیر جملات	O	رساله‌های عبادی
E	انجیل‌ها و کشف‌اللغات	P-S	موعظه‌ها
F-I	تفاسیر	T	قانون کلیسا
K	تاریخ	V	قانون مدنی

1. Johnson

2. Trivium

3. Quadrivium

4. Syon Monastery, Isleworth, England

5. Isleworth

دیر سنت مارتین در دوور^۱ یکی دیگر از نمونه‌های استفاده از نظام رده‌بندی در قرون وسطی می‌باشد. مجموعه کتاب‌های این دیر به نه رده که با حروف الفبا نشان داده می‌شد تقسیم شده بود. هر یک از رده‌های نه گانه نیز به هفت قفسه تقسیم می‌شد. این قفسه‌ها با اعداد رومی I تا VII شماره‌گذاری می‌شدند. به این نشانه‌ها اعداد عربی را اضافه می‌کردند که نشان‌دهنده محل قرار گرفتن کتاب‌ها در هر قفسه بود (تامپسون، ۱۳۶۶، ۱۳۳).

به طور کلی، نظام‌های رده‌بندی مورد استفاده در کتابخانه‌های قرون وسطی، نوعی نظام رده‌بندی موضوعی ابتدایی بود که برای مجموعه‌های کتابخانه‌های این دوره کفایت می‌کرد. اما در اواخر قرون وسطی و با افزایش تدریجی مجموعه‌های کتابخانه‌ها، به تدریج طرح‌های رده‌بندی مفصل‌تری شکل گرفت و زمینه برای طراحی رده‌بندی‌های نوین کتابخانه‌ای پایه‌ریزی شد.

توسعه نظام‌های نوین رده‌بندی

پیش از پرداختن به سیر تاریخی نظام‌های نوین رده‌بندی، لازم است به این نکته اشاره شود که به طور کلی رده‌بندی‌های کتابخانه‌ای از لحاظ ساختاری به دو دسته تقسیم می‌شوند: رده‌بندی‌هایی که مبنای فلسفی و متافیزیکی دارند و رده‌بندی‌هایی که هیچ‌گونه مبنای خاصی ندارند و تنها برای استفاده‌های عملی و برای تسهیل سازمان‌دهی مواد کتابخانه‌ای طراحی شده‌اند. اگر چه رده‌بندی‌هایی با مبنای فلسفی و متافیزیکی مهم‌تر از رده‌بندی‌هایی هستند که مبنای فلسفی ندارند و نقش اساسی‌تری در شکل‌گیری نظام‌های رده‌بندی امروزی بازی می‌کنند، لیکن از لحاظ زمانی بسیار دیرتر از رده‌بندی‌های با زیربنای غیر فلسفی ظاهر شدند.

اولین نظام رده‌بندی فلسفی به معنای واقعی کلمه، توسط کنراد فن گسنر^۲ (۱۵۱۶-۱۵۶۵)، نویسنده، محقق و طبیعت‌شناس سوئیسی آلمانی تهیه شد که به اولین "طرح کتاب‌شناختی"^۳ معروف است. در حقیقت می‌توان گفت طرحی که گسنر در قرن شانزدهم ارائه داد، مرز بین طرح‌های قدیم و جدید رده‌بندی به شمار می‌رود.

1. Priori Of St. Martin in Dover
2. Konrad Von Gesner
3. Bibliographical scheme

گسner در زمان حیات خود بیش از هفتاد و دو اثر علمی در زمینه‌های مختلف مثل دستور زبان، گیاه‌شناسی، داروسازی، پزشکی، فلسفه طبیعی و تاریخ منتشر کرد و در زمان فوتش ۱۸ اثر ناتمام داشت، اما اثری که بیش از همه باعث شهرتش شد "کتاب‌شناسی جهانی" (۱۵۴۵ م.) او بود. قسمت اول این اثر شامل فهرست آثار لاتین، یونانی و عبری بود که بر اساس الفبای نام مؤلفان تنظیم شده بود و در هر شناسه عنوان، موضوع اثر و توصیفی کوتاه ذکر گردیده بود. قسمت دوم، یعنی بخش "ترتیبات یا تقسیمات جهانی"، نوعی فهرست رده‌ای بود که آثار مذکور در قسمت اول را به گونه‌ای نظام یافته تنظیم کرده بود. قسمت سوم نخست بنا بود فهرست موضوعی-الفبایی کتب قسمت دوم باشد، لیکن گسner بعداً به تهیه یک نمایه موضوعی اکتفا کرد.

رده‌بندی که گسner در قسمت دوم کتابش به کار برد بر مبنای برنامه‌های آموزشی قرون وسطی که در قسمت قبل به آن اشاره شد، یعنی مواد سه گانه و مواد چهارگانه تنظیم شده است. از این رو می‌توان این رده‌بندی را "نظامی متأثر از توالی مطالعات دانشگاهی" دانست (تامپسون، ۱۳۶۶، ۱۳۵-۱۳۶).

کتاب‌فروشان و کتاب‌شناسان فرانسوی را می‌توان از پیشگامان استفاده از نظام‌های رده‌بندی به شمار آورد. در حقیقت تا پیش از رده‌بندی ده‌دهی دیویی، بهترین کارها در زمینه رده‌بندی توسط کتاب‌فروشان و کتاب‌شناسان فرانسوی انجام گرفته است. در قرن هفدهم در فرانسه و چند دهه بعد از گسner، فهرست‌های متعددی برای کتاب‌ها تهیه شد که از بارزترین آن‌ها می‌توان به فهرستی که گابریل نوده^۲ برای کتابخانه کورد^۳ منتشر کرده بود اشاره کرد. این فهرست از دوازده رده اصلی زیر تشکیل شده بود (Maltby, 1978, 110):

۱- الهیات	۷- علوم نظامی
۲- پزشکی	۸- فلسفه حقوق
۳- کتاب‌شناسی	۹- قانون مدنی و قانون مجلس
۴- رویداد نگاری	۱۰- فلسفه
۵- جغرافیا	۱۱- سیاست
۶- تاریخ	۱۲- ادبیات

1. Pandectum sive partitioium universalium

2. Gabriel Naude

3. Bbhliothecae Cordesianae Catalogus

از دیگر کارهایی که تقریباً هم‌زمان با فهرست نوده در فرانسه انجام شد می‌توان به نظام کتاب‌فروشان پاریس^۱ اشاره کرد. در مورد تهیه‌کننده اولیه این نظام اختلاف نظر وجود دارد. بعضی آن را به جان گارنیر^۲ و بعضی به گابریل مارتین^۳ نسبت می‌دهند. آنچه که در زمینه این رده‌بندی مهم است آن است که برونه^۴ این نظام را به نحو قابل ملاحظه‌ای گسترش داد و اصلاح کرد و مبنای تنظیم بخش رده‌بندی شده کتابش تحت عنوان "راهنمای کتاب‌فروشان و کتاب‌دوست"^۵ قرار داد. این کتاب‌شناسی برای اولین بار در سال ۱۸۰۴ منتشر شد و از آن زمان بارها بازنگری شده و گسترش داده شد. طرح برونه تنها پنج رده اصلی داشت که عبارت‌اند از:

الهیات
فلسفه حقوق
تاریخ
فلسفه
ادبیات

هدف برونه از تهیه این طرح، تنظیم یک کتاب‌شناسی عمومی عظیم بود. رده‌بندی وی هیچ‌گونه مبنای فلسفی نداشت و برونه در طراحی آن "سهولت عمل" را مد نظر قرار داده بود. کتاب‌شناسان فرانسوی طرح برونه را بسیار مورد تقدیر قرار دادند، زیرا پس از برونه، بسیاری از کتاب‌شناسی‌ها بر اساس نظام وی رده‌بندی شدند. این نظام در فرانسه، به خصوص برای تنظیم مخازن کتاب‌فروشی‌ها و مجموعه‌های خصوصی بسیار مورد استقبال قرار گرفت. کتاب‌شناسی ملی فرانسه^۶ و کتابخانه عمومی بزرگ سنت جنویو^۷ در پاریس بر اساس گسترشی از این نظام سازمان‌دهی گردیدند. نکته شایان ذکر دیگر آن است که این نظام توسط تی. اچ. هورن^۸ برای رده‌بندی مجموعه موزه بریتانیا پیشنهاد شد و بر اساس ویژگی‌های مجموعه موزه و با توجه به تجربه هورن در زمینه رده‌بندی گسترش داده شد و اصلاح گردید و در موزه بریتانیا مورد استفاده قرار گرفت.

1. System of the Paris Booksellers
2. John Garnier
3. Gabriel Martin
4. Brunet
5. Manual de libraire et de l'Amature de livres
6. Bibliothèque Nationale
7. Sainte Genevieve
8. T. H. Horne

در آلمان و ایتالیا نیز اقداماتی در زمینه طراحی نظام‌های رده‌بندی انجام گرفت، اما اهمیت آن‌ها به اندازه آنچه در فرانسه صورت گرفت نبود، زیرا استفاده از این طرح‌ها محدود به قلمرو کشورهای تولیدکننده آن‌ها بود و تأثیر چندانی در رده‌بندی‌های پس از خود نداشتند. اما در این میان می‌بایست از یک رده‌بندی آلمانی نام برد. این طرح که توسط اوتو هارتویگ^۱ (۱۸۸۴) طراحی شده است نشانه رده‌بندی پیچیده‌ای دارد و تأکید آن بیشتر بر روی قانون است. این طرح بر رده‌بندی‌هایی که در آمریکا طراحی شد تأثیرگذار بوده است. تقریباً هم‌زمان با طرح هارتویگ، در ایتالیا نیز نظامی توسط بازتی^۲ طراحی شد که بعدها دیویی در طراحی رده‌بندی ده‌دهی‌اش از آن تأثیر پذیرفت (Maltby, 1978, 111-114).

یکی دیگر از کارهای برجسته در زمینه رده‌بندی‌های فلسفی توسط فرانسیس بیکن^۳ انجام شد. وی در رساله‌اش با عنوان "پیشرفت دانش"^۴ (۱۶۰۵) نمودار یادگیری بشر را طراحی و مبنای کارش قرار داده است. بیکن در پایه‌ریزی نظام فلسفی‌اش، کار را با بررسی هر آنچه در حوزه یادگیری انجام شده بود آغاز کرد. رساله بیکن، نه به دلیل روش رده‌بندی او، بلکه به دلیل نثر رسا و وضوح منطق مورد استفاده‌اش هنوز هم قابل توجه است. روش او ذهنی است و در رده‌بندی‌اش از یک اصل تقسیم‌بندی مشخص استفاده می‌کند. در حقیقت در رده‌بندی کتاب‌ها او اولین فردی است که یک اصل تقسیم‌بندی مشخص را به کار برده است. وی مبنای رده‌بندی خود را سه قوه ذهنی بشر قرار داده است که عبارت‌اند از حافظه، تخیل و تعقل. این سه قوه سه پرتو دارند: تاریخ، شعر و فلسفه. حافظه تولیدکننده تاریخ است. رده دوم یا تخیل، در بر گیرنده مطالبی است که توسط حواس ما درک می‌شوند و از طریق آن‌ها هنر و ادبیات را کسب می‌کنیم. رده سوم، یا فلسفه، محصول تعقل است.

دانشمندان و روان‌شناسان پس از بیکن روش‌های دیگری را برای تقسیم‌بندی دانش بشری ابداع کردند که به تدریج جایگزین روش بیکن شده است. طرح رده‌بندی بیکن همچون سایر رده‌بندی‌ها، منعکس‌کننده وضعیت دانش زمان خود است. به هر

1. Otto Hartwig

2. Bazetti

3. Francis Bacon

4. Advancement of learning

صورت، رده‌بندی بیکن تأثیر قابل توجهی در رده‌بندی‌های پس از خود داشته است. این رده‌بندی مبنای سازمان‌دهی دایرةالمعارف فرانسوی دیدرو و دالامبر^۱ در قرن ۱۸ قرار گرفت. طرح بیکن همچنین در رده‌بندی کتابخانه بودلیان^۲ تأثیر بسزایی داشت. در سال ۱۸۷۰ میلادی، طرح بیکن مبنای رده‌بندی دکتر دبیوتی‌هریس^۳ قرار گرفت که این طرح نیز به نوبه خود تأثیر قابل ملاحظه‌ای در رده‌بندی ده‌دهی دیویی داشته است. به جرأت می‌توان گفت هیچ‌کدام از نظام‌های رده‌بندی فلسفی به اندازه نظام بیکن بر رده‌بندی‌های پس از خود تأثیرگذار نبوده‌اند.

در قرن هجدهم و نوزدهم به تعداد بیشتری از رده‌بندی‌های فلسفی و متافیزیکی بر می‌خوریم. از آن جمله می‌توان به طرح لایبنز^۴ اشاره کرد. وی که خود از گسner و بیکن تأثیر پذیرفته بود، یکی از علاقه‌مندان اولیه رده‌بندی چهارپایه‌ای به شمار می‌رود. از دیگر رده‌بندی‌های این زمان می‌توان از رده‌بندی‌های پراسپر مارچاند^۵ (۱۷۰۴)، اس.تی. کالریدج^۶ (۱۸۲۶)، کمت^۷ (۱۸۲۲)، واندت^۸، اسپنسر^۹ و پیرسون^{۱۰} نام برد. اگر چه تمام این رده‌بندی‌ها به نوبه خود ارزشمند بودند، اما بر روی رده‌بندی‌های کتاب‌شناختی نوین تأثیر مستقیم نداشتند. علی‌رغم این نکته هر کدام از این رده‌بندی‌ها به نوبه خود سهمی هر چند اندک در هموار کردن راه رسیدن به رده‌بندی‌های کتاب‌شناختی امروزی بازی کرده‌اند (Maltby, 1978, 114-118).

رده‌بندی ده‌دهی دیویی: نقطه عطفی در تاریخ رده‌بندی‌های نوین کتابخانه‌ای

قرن ۱۹ شاهد ظهور رده‌بندی‌های کتابخانه‌ای به همان صورتی است که ما امروزه آن را می‌شناسیم و مهم‌ترین قدم‌ها برای ساخت این رده‌بندی توسط کتابداران آمریکایی برداشته شد. در این میان، ملویل دیویی آغازگر تحول در رده‌بندی‌های کتابخانه‌ای و دوره‌ای است که آن را عصر نوین رده‌بندی‌های کتابخانه‌ای می‌نامیم. مهم‌ترین دلیل این

1. Diderot and D'Alembert French encyclopedia

2. Bodleian Library

3. W. T. Harris

4. Leibniz

5. Prosper Marchand

6. S.T. Coleridge

7. Comte

8. Wundt

9. Spenser

10. Pearson

ادعا، نشانه رده‌بندی دیویی است که تحولی اساسی در سازمان‌دهی کتاب‌ها به وجود آورد. در حقیقت نشانه رده‌بندی دیویی یک نوآوری مهم در تاریخ کتابداری به شمار می‌رود و از لحاظ اهمیت می‌توان آن را با اختراع خط و حروف چاپی متحرک مقایسه کرد. دلیل اهمیت نشانه رده‌بندی دیویی آن است که تا پیش از دیویی، نشانه رده‌بندی‌های مختلف، باعث می‌شدند که کتاب‌ها در قفسه‌های کتابخانه یک مکان ثابت داشته باشند، اما دیویی مفهوم مکان نسبی^۱ را در کتابخانه مطرح کرد که گامی زیر و زبرساز در زمینه دسترسی به مواد کتابخانه‌ای به شمار می‌رود.

دیویی که خود کتابدار کتابخانه دانشکده امهرست^۲ بود و با مسائل سازمان‌دهی کتاب‌ها به خوبی آشنایی داشت، در این رابطه که ایده نشانه رده‌بندی چگونه به ذهنش خطور کرده است چنین می‌نویسد:

پس از بررسی بیش از پنجاه کتابخانه متوجه عدم کارایی رده‌بندی‌های مورد استفاده در این کتابخانه‌ها و هدر رفتن پول و زمان در فهرست‌نویسی‌های مکرر و دوباره کاری‌هایی که به دلیل استفاده از نظام‌های رده‌بندی مکان ثابت که در آن‌ها کتاب‌ها بر طبق اتاق‌ها، قفسه‌ها و ردیف‌های مشخص و بر اساس زمان ورودشان به کتابخانه و نه بر اساس موضوع شماره‌گذاری می‌شدند گردیدم. به دلیل همین روش رده‌بندی، به جای این که تمام کتابخانه‌ها تنها یک بار عمل فهرست‌نویسی و رده‌بندی را انجام دهند، دوباره کاری قابل توجهی در بررسی مکان یک کتاب در قفسه انجام می‌گرفت. برای ماه‌ها فکر شب و روز من این بود که حتماً راه حلی برای رفع این مشکل وجود دارد و مسلماً اولین ویژگی این راه حل در سادگی آن نهفته است. بعد از ماه‌ها مطالعه و بررسی راه حل به ذهنم خطور کرد؛ اعداد عربی (Sengupta and Ohdedar, 1977, 217-218).

سادگی اعداد عربی تنها دلیل موفقیت نظام رده‌بندی دیویی نبود. استفاده از اعداد اعشاری نقطه عطفی در این رده‌بندی به شمار می‌رود. دیویی با استفاده از ترکیب ده‌دهی اعداد عربی و اعشاری، مفهوم مکان نسبی کتاب بر روی قفسه کتابخانه را مطرح کرد.

1. Relative location

2. Amherst College Library

دیویی نتیجه مطالعات و طرح ابداعی‌اش را برای اولین بار در سال ۱۸۷۶ در جزوه‌ای با نام "رده‌بندی و نمایه برای فهرست‌نویسی و تنظیم کتاب‌ها و جزوه‌های یک کتابخانه" منتشر کرد. وی در ویرایش دوم که در سال ۱۸۸۵ انتشار یافت نام متمایز "رده‌بندی ده‌دهی" را برای طرح ابداعی‌اش انتخاب نمود. این ویرایش، خمیره اصلی نظام رده‌بندی ده‌دهی دیویی به همان صورتی است که امروزه در دسترس ما قرار دارد. باید خاطر نشان کرد که دیویی مبدع تنظیم ده‌دهی کتاب‌ها نبود. پیش از وی نیز اقداماتی در این زمینه انجام شده بود. از آن جمله می‌توان به طرح لاکروا دومن^۱، دانشمند فرانسوی، اشاره کرد. وی در سال ۱۵۸۳م. یک نظام ده‌دهی را برای کتابخانه هنری سوم^۲ طراحی کرد. کتابخانه هنری سوم ۱۰۰۰۰ جلد کتاب داشت که بر اساس نظام لاکروا دومن می‌بایست در ۱۰۰ قفسه که هر کدام ۱۰۰ کتاب را در خود جای می‌دادند قرار بگیرد. در سال ۱۸۵۶م. نیز شورتلف^۳ جزوه‌ای را با نام "نظام ده‌دهی برای سازمان‌دهی و اداره کتابخانه‌ها" منتشر کرد. وی در این جزوه پیشنهاد کرده بود که کتاب‌ها در طاقچه‌هایی با ۱۰ غرفه که هر کدام ۱۰ قفسه دارند جای داده شوند (Sengupta and Ohdedar, 1977, 218).

نظام‌های ده‌دهی فوق یک تفاوت عمده با نظام دیویی داشتند. لاکروا و شورتلف نظام ده‌دهی را برای قفسه‌های کتاب به کار می‌بردند، در حالی که دیویی نظام ده‌دهی را برای موضوعات به کار می‌برد. گرچه دیویی در طراحی نظام رده‌بندی خود از نظام‌های چندی تأثیر پذیرفته بود، اما تأثیر نظام هریس بیش از همه در نظام وی مشهود است. لازم به ذکر است مبنای رده‌بندی هریس نظام بیکن بوده است. با این حال مبنای رده‌بندی دیویی هر چه که باشد، این رده‌بندی موفقیت بزرگی در سازمان‌دهی مواد کتابخانه به شمار می‌رود. رده‌بندی ده‌دهی بر اساس تحقیقات و بررسی‌های دیویی و با توجه به نیازهای کتابخانه‌ها طراحی شده است؛ ویرایش‌های اولیه آن بر مبنای پستوانه انتشاراتی کتابخانه امهرست پایه‌گذاری گردیده است؛ نشانه این رده‌بندی انعطاف‌پذیر است و نمایه دقیق و کاملی دارد. علاوه بر این، رده‌بندی دیویی در یکی از شکوفاترین دوره‌های تاریخ کتابخانه‌های عمومی، یعنی زمانی که نظام قفسه باز در

1. Lacroix du Main

2. Henry III

3. Nathaniel B. Shurtleff

کتابخانه‌ها به کار گرفته می‌شد و مکان ثابت در کتابخانه‌ها دیگر جوابگو نبود، ظاهر شد. در این زمان، احساس نیاز به نظامی که بر اساس آن بتوان کتاب‌ها را بر اساس موضوع در قفسه‌ها چید و آن‌ها را آزادانه از قفسه خارج و در جای خود قرار داد موجب استقبال بی‌نظیر از رده‌بندی دیویی شد.

می‌توان گفت نظام دیویی، به عنوان اولین رده‌بندی کتاب‌شناختی جدید، تأثیر بسزایی در رده‌بندی‌های پس از خود و سازمان‌دهی مواد کتابخانه داشته است. نکته قابل توجه آن است که دیویی در زمان انتشار اولین ویرایش رده‌بندی ده‌دهی در سال ۱۸۷۶ م. تنها ۲۵ سال داشت.

سایر رده‌بندی‌های نوین

پس از رده‌بندی دیویی، رده‌بندی‌های متعددی توسط افراد مختلف طراحی شدند. هر کدام از این رده‌بندی‌ها ویژگی منحصر به فردی دارند که به نوعی راهگشای پیشرفت در زمینه رده‌بندی مواد کتابخانه‌ای به شمار می‌روند. جدول زیر نشان‌دهنده تقدم و تأخر معروف‌ترین این رده‌بندی‌ها پس از رده‌بندی ده‌دهی دیویی است.

۱۸۷۶	رده‌بندی ده‌دهی دیویی
۱۸۷۹	رده‌بندی گسترش‌پذیر کاتر (طرح اولیه؛ طرح کامل، ۱۸۹۱-۱۸۹۳)
۱۸۹۹	رده‌بندی ده‌دهی جهانی (انتشار در بخش‌های مختلف، ۱۸۹۹-۱۹۵۵)
۱۹۰۴	رده‌بندی کتابخانه کنگره
۱۹۰۶	رده‌بندی موضوعی
۱۹۱۰	رده‌بندی کتاب‌شناختی (رئوس مطالب اولیه؛ طرح کامل، ۱۹۳۵)
۱۹۳۳	رده‌بندی چهریزه‌ای

در زیر به اختصار به تاریخچه هر کدام از این رده‌بندی‌ها خواهیم پرداخت. برای آشنایی با اصول ساختاری این رده‌بندی‌ها به فصل چهارم مراجعه نمایید.

رده‌بندی گسترش‌پذیر (Expansive Classification)

یکی دیگر از نظام‌های مهم رده‌بندی کتابخانه‌ای نظام گسترش‌پذیر کاتر است که توسط چارلز امی کاتر طراحی شده است. امروزه کاتر بیشتر به دلیل قواعد فهرست فرهنگی‌اش^۱ معروف است تا رده‌بندی گسترش‌پذیر، لیکن از نقطه نظر توسعه رده‌بندی‌های کتابخانه‌ای او اولین فردی است که تقسیمات فرعی متداول^۲ را از فرآورده‌های اصلی جدا کرد. شایان ذکر است که در ویرایش اول رده‌بندی دیویی، چیزی تحت عنوان جدول تقسیمات فرعی متداول و "دستورالعمل‌های تقسیم‌کنندگی"^۳ وجود نداشت، اما به نظر می‌رسد پس از انتشار رده‌بندی گسترش‌پذیر کاتر و تحت تأثیر این رده‌بندی، دیویی ویژگی‌های مذکور را به ویرایش دوم رده‌بندی خود اضافه کرده باشد (Sengupta and Ohdedar, 1977, 229).

کاتر اولین ویرایش رده‌بندی خود را در فاصله سال‌های ۱۸۹۱-۱۸۹۳ در یک جلد کم حجم منتشر کرد. این ویرایش از هفت رده‌بندی مجزا تشکیل می‌شد که هر کدام از این رده‌بندی‌ها به ترتیب جزئیات بیشتری داشتند. اطلاق نام گسترش‌پذیر به این رده‌بندی نیز به همین دلیل است. هدف کاتر از انتشار رده‌بندی‌هایی با جزئیات تکمیل‌شونده آن بود که تمام کتابخانه‌ها، از کتابخانه‌های روستایی گرفته تا کتابخانه‌های ملی با مجموعه‌های چند میلیون جلدی، بتوانند بنا به نیاز خود از هر کدام از این هفت رده‌بندی استفاده کنند. شش گسترش اول این رده‌بندی در فاصله سال‌های ۱۸۹۱-۱۸۹۳ انتشار یافت، لیکن کاتر نتوانست در زمان حیات خود ویرایش هفتم را تکمیل و منتشر کند. پس از مرگ او ویرایش هفتم با نقائص بسیاری به صورت قسمت‌های مجزا تا سال ۱۹۱۱ منتشر شد (LaMontagne, 1972, 30).

به طور کلی، هدف کاتر از طراحی رده‌بندی گسترش‌پذیر نه تنها رده‌بندی دانش بلکه دستیابی به یک روش منطقی و عملی برای تنظیم کتاب‌ها بود. در عین حال او می‌دانست برای این که یک رده‌بندی بتواند در طول سالیان متمادی ارزش خود را حفظ کند، می‌بایست زیربنایی علمی و فلسفی داشته باشد و بر اساس رده‌بندی دانش پی‌ریزی شود. کاتر با علم به این مسئله، نظریه "نظم تکاملی" را دنبال کرد. تقسیمات

1. Rules for a dictionary catalog
2. Common subdivisions
3. Divided like instructions

اصلی رده‌بندی کاتر عبارتند از: آثار عمومی، علوم فلسفی، علوم تاریخی، علوم اجتماعی، علوم طبیعی، هنرهای زیبا و مفید، و ادبیات و زبان. بخش‌های رده‌بندی کاتر با حروف الفبا نمایش داده می‌شوند و از ویرایش پنجم به بعد به دقت تقسیم فرعی شده‌اند.

رده‌بندی گسترش‌پذیر کاتر در رده‌بندی‌های پس از خود تأثیرگذار بوده است. در این میان می‌توان به رده‌بندی کتابخانه کنگره آمریکا و رده‌بندی کتاب‌شناختی بلیس اشاره کرد. علاوه بر این، یکی از طرح‌های تخصصی مهم قرن بیستم، یعنی رده‌بندی تجاری هاروارد، به نحو قابل ملاحظه‌ای از این رده‌بندی تأثیر پذیرفته است. علی‌رغم تأثیر بسزای رده‌بندی کاتر در شکل‌گیری رده‌بندی‌های پس از خود، امروزه طرح ابداعی کاتر چندان مورد استفاده نیست (Maltby, 1978, 123-125).

رده‌بندی ده‌دهی جهانی (Universal Decimal Classification)

رده‌بندی ده‌دهی جهانی پیشرفت دیگری در زمینه رده‌بندی‌های کتابخانه‌ای به شمار می‌رود. این طرح در سال ۱۸۹۵ توسط مؤسسه بین‌المللی کتاب‌شناختی^۱ در بروکسل که بعدها به فدراسیون بین‌المللی اطلاعات و دبیزش^۲ تبدیل گردید، آغاز شد. هدف اولیه از طراحی رده‌بندی ده‌دهی جهانی آن بود که نمایه‌ای رده‌ای برای کتاب‌شناسی جهانی که همه انتشارات من جمله کتاب‌ها، جزوه‌ها و مقالات ادواری‌ها را سیاهه می‌کرد ساخته شود. پل اوتله^۳ و هنری لافونتین^۴ که هر دو اهل بلژیک بودند، مسئولیت اولیه توسعه این رده‌بندی را به عهده داشتند. بدین منظور، آن‌ها رده‌بندی ده‌دهی دیویی را که در پایان قرن نوزدهم به موفق‌ترین و مشهورترین رده‌بندی کتابخانه‌ای تبدیل شده بود مبنای توسعه رده‌بندی ده‌دهی جهانی قرار دادند. از آنجا که رده‌بندی ده‌دهی دیویی جزئیات مورد انتظار برای یک ابزار نمایه‌سازی را نداشت، مؤسسه با موافقت دیویی، گسترش‌ها و تغییراتی را در رده‌بندی ده‌دهی، تا حدی که هدف یک ابزار نمایه‌سازی را برای کتاب‌شناسی جهانی تأمین کند، اعمال کرد (چان، ۱۳۷۹، ۳۷۷-۳۷۸).

1. Institute Internationale de Bibliographie

2. International Federation for Information and Documentation (FID)

3. Paul Otlet

4. La Fontaine

نخستین ویرایش کامل رده‌بندی ده‌دهی جهانی به زبان فرانسه و در بخش‌های مختلف با عنوان "دستورنامه کتاب‌شناسی جهانی"^۱ منتشر شد. این اثر، اولین ویرایش کامل رده‌بندی ده‌دهی جهانی است، زیرا در این ویرایش، فراموهای اصلی رده‌بندی که برای نمایه‌سازی موضوعی به کار می‌روند آورده شده بود.

در سال‌های بعد طرح کتاب‌شناسی جهانی متوقف گردید، ولی توسعه رده‌بندی ده‌دهی جهانی به عنوان طرحی عمومی برای رده‌بندی و نمایه‌سازی ادامه یافت. این رده‌بندی در اروپا در سطح گسترده‌ای مورد استفاده است و در حال حاضر سه متن کامل، متوسط و خلاصه دارد و نیز به بیش از بیست زبان دنیا ترجمه شده است (چان، ۱۳۷۹، ۳۸۰).

از نقطه نظر سیر تحولی رده‌بندی‌های کتابخانه‌ای، رده‌بندی ده‌دهی جهانی در مقایسه با رده‌بندی گسترش‌پذیر کاتر، دسته‌بیشتری از تقسیمات فرعی متداول را شناسایی کرد و آن‌ها را در جدول‌های مختلف با عنوان جدول‌های کمکی متداول گروه‌بندی نمود. استفاده از علامت کولون(:) در این رده‌بندی ویژگی مهم دیگری بود که تأثیر بسزایی در ساخت نشانه رده‌بندی داشت، زیرا وجود کولون در شماره رده‌بندی باعث انعطاف زیاد رده‌بندی برای پذیرفتن ترکیبات جدید و ساخت شماره برای موضوعات پیچیده شد (Sengupta and Ohdedar, 1977, 220).

رده‌بندی کتابخانه کنگره (Library of Congress Classification)

رده‌بندی کتابخانه کنگره به دلیل نیازهای مجموعه کتابخانه کنگره به عنوان یک کتابخانه ملی با مجموعه‌ای عظیم و منحصر به فرد متولد شد. از زمان تأسیس کتابخانه کنگره در سال ۱۸۰۰ م. تا تولد رده‌بندی کتابخانه کنگره، رده‌بندی‌های متعددی برای سازمان‌دهی مجموعه کتابخانه کنگره به کار برده شد. اولین روشی که برای تنظیم کتاب‌های کتابخانه به کار گرفته شد، تنظیم بر اساس اندازه و تنظیم فرعی بر اساس شماره ثبت بود. در آن زمان، مجموعه کتابخانه کنگره تنها ۷۴۰ جلد کتاب داشت. در سال ۱۸۱۲ م. برای اولین بار رده‌بندی موضوعی در کتابخانه مورد استفاده قرار گرفت. اساس این رده‌بندی نظام

مورد استفاده بنجامین فرانکلین^۱ در شرکت کتابخانه فیلادلفیا^۲ بود. فرانکلین رده‌بندی خود را بر اساس نظام‌های رده‌بندی فرانسیس بیکن^۳ و جان دالامبر^۴ ساخته بود (Immroth, 1968, 13).

در سال ۱۸۱۴ میلادی، زمانی که ارتش انگلستان ساختمان کنگره را به آتش کشید، قسمت اعظم عمارت به همراه بخش عظیمی از مجموعه کتابخانه آن در آتش سوخت. ظرف مدت یک ماه، توماس جفرسون^۵ پیشنهاد فروش مجموعه شخصی ۶۴۸۷ جلدی‌اش را به کنگره ارائه داد. با خرید این مجموعه توسط کنگره، بنیان یک کتابخانه بزرگ ملی پایه‌ریزی شد (History, 2007). این مجموعه بر اساس نظامی که جفرسون خود بر مبنای نظام‌های بیکن/دالامبر طراحی کرده بود رده‌بندی شده بود. نظام جفرسون با کمی اصلاحات تا اواخر قرن ۱۹ در کتابخانه کنگره مورد استفاده قرار گرفت.

تصویب قانون حق مؤلف در سال ۱۸۷۰ میلادی سیل عظیمی از کتب، جزوات، نقشه‌ها، تصاویر و ... را به کتابخانه سرازیر ساخت. در سال ۱۸۹۰ میلادی مجموعه کتابخانه کنگره از ۷۰۰۰ جلد به حدود یک میلیون جلد رسید. با افزایش چشمگیر مجموعه کتابخانه مشخص شد که نظام جفرسون دیگر جوابگو نیست و جا به جایی کتابخانه به ساختمان جدیدش این مسئله را بیشتر آشکار کرد. اندیشه یک طرح رده‌بندی جدید برای کتابخانه در همان سال شکل گرفت و در سال ۱۹۰۰ میلادی تصمیم به توسعه آن گرفته شد (Mai Chan, 2007). شایان ذکر است که کتابخانه‌های دیگری نیز قبل از کتابخانه کنگره دست به تهیه رده‌بندی‌هایی برای سازمان‌دهی مجموعه‌هایشان زده بودند، اما کتابخانه کنگره اولین کتابخانه ملی بود که می‌خواست یک رده‌بندی علمی برای سازمان‌دهی مجموعه‌اش طراحی کند. بدیهی است که چنین اقدامی نیاز به سازمانی با مدیریت کارآمد و کتابدارانی متخصص و شایسته داشت که تمام این ویژگی‌ها با سازمان کتابخانه کنگره مطابقت می‌کرد.

1. Benjamin Franklin
2. Library Company of Philadelphia
3. Francis Bacon
4. Jean Le Rond d'Alembert
5. Thomas Jefferson

برای طراحی رده‌بندی جدید، جیمز سی‌ام هانسون^۱ و چارلز مارتل^۲، کتابداران کتابخانه کنگره، رده‌بندی‌های موجود آن زمان یعنی رده‌بندی ده‌دهی دیویی، رده‌بندی گسترش‌پذیر کاتر و طرح هال از هارتویگ^۳ را بررسی کردند. رده‌بندی دیویی به این دلیل که دیویی اجازه نداد در نظامش تغییراتی در جهت سازگاری با مجموعه کتابخانه کنگره ایجاد کنند و نیز به این دلیل که بنا به انتقاد مارتل "نظام دیویی نظامی بسته است و به جای این که نشانه برای مطابقت با رده‌بندی ساخته شود، رده‌بندی برای مطابقت با نشانه ساخته شده است" مورد قبول قرار نگرفت. طرح هال نیز به علت تأثیرپذیری بیش از حد از فلسفه آلمانی رد شد.

برای پذیرش طرح کاتر نیز می‌بایست اصلاحاتی در طرح صورت می‌گرفت. کاتر بسیار به این مسئله کمک کرد و از تغییر در طرحش استقبال نمود. هانسون که خود در کتابخانه دانشگاه ویسکانسین با رده‌بندی گسترش‌پذیر کاتر آشنا شده بود، در توضیحی که در مورد تصمیم‌گیری درباره توسعه رده‌بندی کتابخانه کنگره نوشت به این نکته اشاره کرد که طرح رده‌بندی گسترش‌پذیر کاتر، با اصلاحات بسیار اساسی در نشانه، به‌عنوان راهنمای اصلی در توسعه رده‌بندی کتابخانه کنگره مورد استفاده قرار گرفته است. برای مثال قرار شده است که از یک حرف یا حداکثر دو حرف بزرگ برای نشان دادن رده‌های اصلی، اعداد عربی با توالی عددی صحیح و نه اعشاری برای تقسیمات فرعی، فضاهای خالی برای گسترش‌های آینده و شماره‌های کاتر برای کتاب‌های انفرادی استفاده شود (Immroth, 1968: 13).

رده Z، کتاب‌شناسی و علم کتابداری، اولین رده‌ای بود که برای گسترش انتخاب شد، زیرا این رده کلیه آثار کتاب‌شناختی را که برای طرح رده‌بندی دوباره کتابخانه مورد نیاز بود در بر می‌گرفت. رده مذکور در سال ۱۸۹۸ تهیه شد. در سال ۱۹۰۱ تصمیم گرفته شد که با توجه به ماهیت مجموعه کتابخانه کنگره و ویژگی‌های آن، برای مجموعه کتابخانه کنگره یک رده‌بندی کاملاً جدید طراحی شود. بنابراین، اگر چه رده‌بندی گسترش‌پذیر کاتر به‌عنوان مبنای توسعه رده Z در رده‌بندی کتابخانه کنگره مورد استفاده قرار گرفت، لیکن بیشتر رده‌های دیگر اساساً توسط کتابخانه کنگره

1. James C. M. Hanson

2. Charles Martel

3. Halle Scheme by Hartwig

طراحی شده است. با این وجود، تأثیر بسزایی رده‌بندی کاتر در طرح رده‌بندی کتابخانه کنگره کاملاً مشهود است. انتشار فرانماهای انفرادی رده‌بندی در سال ۱۹۰۱ با انتشار رده E-F آغاز گردید و تا سال ۱۹۴۸ تمام فرانماها به جز رده K تکمیل و منتشر شدند (Chan, 1990,14).

رده‌بندی کتابخانه کنگره از جنبه‌های چندی با دیگر رده‌بندی‌های کتابخانه‌ای متفاوت است. اولین ویژگی متمایز آن شمارشی بودن^۱ است. در این رده‌بندی، بسیاری از موضوعات در فرانماها شمارش شده‌اند. ویژگی دیگر، برخورداری از پشتوانه انتشاراتی^۲ است. به این معنی که این رده‌بندی بر اساس کتاب‌های موجود در مجموعه کتابخانه کنگره تهیه شده و رده‌ها و رده‌های فرعی آن منعکس‌کننده نقاط قوت و ضعف مجموعه این کتابخانه است. یکی دیگر از خصوصیات منحصر به فرد رده‌بندی کتابخانه کنگره، همکاری متخصصان موضوعی در تولید رده‌ها و رده‌های فرعی و بازنگری و ویرایش این رده‌بندی است. متخصصین موضوعی در تولید و اداره این فرانماها به کتاب‌شناسی‌ها، رساله‌ها، تاریخ‌های جامع و طرح‌های رده‌بندی موجود مراجعه کرده‌اند تا دامنه و محتوای اولیه رده‌های انفرادی و رده‌های فرعی آن‌ها را مشخص نمایند. یک ویراستار مسئول هماهنگی و نظارت بر کل طرح و هماهنگی متخصصان موضوعی است. بنابراین بر خلاف بیشتر نظام‌های رده‌بندی، رده‌بندی کتابخانه کنگره محصول یک مغز متفکر نبوده و کاری گروهی است. از این رو آن را "مجموعه‌ای هماهنگ از رده‌های تخصصی"^۳ می‌نامند (Chan, 2007).

رده‌بندی موضوعی (Subject Classification)

هم زمان با رده‌بندی‌های کتابخانه‌ای در آمریکا، رشد نظام‌های رده‌بندی در بریتانیا آهسته بود. در بریتانیا، تلاش چندانی برای به کارگیری رده‌بندی دیویی صورت نگرفت. دلایل چندی برای این مسئله وجود داشت. در وهله اول، به دلیل ترس از به کارگیری رده‌بندی دیویی که ناشی از عدم آشنایی با این رده‌بندی بود و در وهله دوم به این دلیل که تا سال ۱۹۰۰ کتابدار آموزش دیده‌ای در زمینه رده‌بندی ده‌دهی دیویی در بریتانیا

1. Enumeration

2. Literary Warrant

3. A coordinated series of special classes